

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/49/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120205142
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120205142.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Marianny Hirkovej, v spore žalobkyne V. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. O., XXX XX B., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpenému JUDr. Katarínou Hegedúšovou, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1440,81 eura, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 20Csp/84/2020 - 39 zo dňa 03.08.2020, takto

rozhodol:

Odmieťa odvolanie žalovaného proti zamietavému výroku rozsudku.

Mení rozsudok prvoinštančného súdu vo vyhovujúcom výroku tak, že žalobkyni priznáva sumu 50 eur, ktorú je povinný zaplatiť žalovaný do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti vyhovujúceho výroku žalobu zamieťa.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 600,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou si žalobkyňa uplatnila voči žalovanému právo na primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 440,81 eura. Súd prvej inštancie rozsudkom priznal žalobkyni nárok vo výške 600,- eur na primerané finančné zadostučinenie. Zistil, že v konaní bol základný predpoklad na priznanie finančného zadostučinenia preukázaný tým, že žalovaný ako predávajúci porušil právo žalobkyne, ako spotrebiteľa na písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere s tým, aby táto obsahovala všetky náležitosti v zmysle ust. 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z., pričom žalobkyňa sa úspešne domohla vydania bezdôvodného obohatenia. Rozsudkom č. k. 14Csp 58/2019-27 zo dňa 13.09.2019 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1 140,81,- eur a určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX, z XX.XX.XXXX, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 11 je neprijateľná a rozhodol o trovách konania. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 1Co/17/2019-62 zo dňa 13.02.2020 tento rozsudok potvrdil. Uplatnenie práva na

primerané finančné zadosťučinenie v predmetnom konaní považoval za dôvodné a pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práv žalobkyne ako spotrebiteľa považoval za primeranú sumu 600,- eur. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 255 ods. 1 CSP.

3. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu žalovaný považuje požadovanú výšku finančného zadosťučinenia za neprimerane prísnu a založenú na svojvoľnom výklade práva. Poukázal že žalobca nijakým spôsobom nešpecifikoval v čom spočívala nemajetková ujma odôvodňujúca priznanie zadosťučinenia vo výške 1 1440,81 eur, teda nie je zrejmé aká ujma bola spotrebiteľovi spôsobená. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé.

Žalovaný navrhol, aby odvolací súd zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zároveň žiadal úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

4. Žalobkyňa sa k odvolaniu písomne nevyjadrila.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie, osobou oprávnenou (§ 362 ods. 1, § 359 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

6. Podľa § 386 písm. c/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné. Odvolací súd zistil, že možnosť podať odvolanie proti zamietavému výroku súdu prvej inštancie CSP neustanovuje. Preto podané odvolanie proti rozsudku - výroku II. žalovaného v súlade s citovaným zákonným ustanovením odvolací súd odmietol ako neprípustné, podané neoprávnenou osobou, pretože je pre žalovaného ako odvolateľa priaznivé.

7. Podľa ust. § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Podľa ust. § 390 CSP, odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak po a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a po b) ak odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

9. Podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

10. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti poruškovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti poruškovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie poruškovi poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie poruškovi uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Odvolací súd nespochybňuje základ nároku žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. V tejto časti odvolací súd nepovažoval uplatnené námietky vznesené žalovaným za dôvodné. Je nesporné, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 14Csp/58/2019 zo dňa 13.09.2019 sa žalobkyňa úspešne domáhala neprijateľnosti zmluvnej podmienky v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX, zo dňa XX.XX.XXXX, uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru - bod 11. Nemožno mať preto pochybnosti o tom, že žalobkyňa podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa voči žalovanému vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Žalovaný porušil spotrebiteľské práva žalobkyne zakomponovaním takých zmluvných podmienok do zmluvy o úvere, ktoré boli súdom vyhodnotené ako neprijateľné, v dôsledku čoho hrozilo, že žalovaný prijme od žalobkyne plnenie bez právneho dôvodu, čím by sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. V súvislosti s výkladom samotného pojmu úspešné uplatnenie

práva zo strany spotrebiteľa platí, že pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa (NS SR sp. zn. 4Obdo 45/2012).

12. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia priznanej súdom prvej inštancie, odvolací súd nepovažuje sumu 600,- eur za primeranú. Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadosťučinenia musí odôvodnenie priznanej výšky byť presvedčivé, lebo výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv a povinností. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

Kritériom kvantifikácie nároku by mali byť podľa odvolacieho súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Konkrétna výška priznaného finančného zadosťučinenia musí zohľadňovať skutkové okolnosti danej veci a spĺňať požiadavku primeranosti.

13. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu s ohľadom na porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, ako aj s ohľadom na výšku nedôvodne požadovanej sumy žalovaným je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné. Žalobkyňa z dôvodu neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy musela iniciovať súdne konanie na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom, odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa však nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia okrem jeho prípustnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., ničím neodôvodnila. Žalobkyňa neuviedla, a to ani v priebehu odvolacieho konania, či konanie žalovaného a následné domáhanie sa neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy súdnou cestou viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v súkromnom a spoločenskom živote.

Takýmito negatívnymi dôsledkami resp. nepriaznivým okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného je napr. vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž a pod. Ako už odvolací súd viac krát uviedol, nie sú pochybnosti o tom, že spotrebiteľské práva žalobkyne boli porušené a tak jej vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie, to však neznamená, že jej patrí v takej výške ako sama požadovala.

14. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia odvolací súd prihliadal na všetky okolnosti prípadu a dospel k názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 50,- eur, ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyňu ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov. Žalobkyňa nielen žiadne okolnosti odôvodňujúce výšku uplatneného nároku netvrdila, ale ani žiadne okolnosti ani dôkazmi nepreukázala. V tomto spore o výšku primeraného finančného zadosťučinenia je dôkazná povinnosť a povinnosť tvrdenia na strane spotrebiteľa. Výška nároku musí byť objektívne preukázaná. Žalobkyňa svoje dôkazné bremeno neuniesla, preto odvolací súd pri určení výšky uplatneného nároku zohľadnila len okolnosti v súvislosti s podaním žaloby o určenie neprijateľných zmluvných podmienok. Vo všeobecnosti podanie žaloby a vedenie súdneho sporu každého zaťažuje, ide o zodpovednosť za svoje dôkazy a tvrdenia, za prípadný negatívny výsledok. Preto výška primeraného finančného zadosťučinenia v sume 50,- eur je podľa odvolacieho súdu postačujúca na kompenzáciu tejto nekomfortnej situácie. V prevyšujúcej časti jej nárok zamietol ako nedôvodný, čo do sumy 550 eur (čo do sumy nad 600 eur nárok žalobkyne bol zamietnutý prvoinštančným súdom).

15. Odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zmenil podľa § 388 CSP, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie a ani na jeho zrušenie.

16. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a 262 ods. 1 CSP. Odvolací súd vychádzal zo zásady úspechu vo veci, ktorú treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. Nejde o procesne neúspešnú žalobkyňu, ak jej bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku. Žalobkyňu treba považovať za plne úspešnú, keď mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto z jeho procesného úkonu závisela, výlučne od úvahy súdu. V predmetnom konaní výška priznaného finančného zadosťučinenia závisela nepochybne od úvahy súdu. Hoci bola výška finančného zadosťučinenia odvolacím súdom

znížená, žalobkyňa bola v odvolacom konaní úspešná čo sa týka nároku na jeho priznanie a preto jej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd 1. inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia (§ 262 ods. 2 CSP).

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.